

Çalg? Çal??ma Tutum ve AI??kanl?klar? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Çalg? Çal??ma Tutum ve AI??kanl?klar? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18288>

Özet

Bu ölçek, E. Moray (2003) tarafından hazırlanan yüksek lisans tezi kapsamında geliştirilmiş bir ölçme aracıdır. Temel amacı, üniversite düzeyinde müzik eğitimi alan öğrencilerin çalgı çalmaya yönelik sahip oldukları **tutum** ve **alınkanlıklar** sistematik olarak incelemektir. Ölçek, öğrencilerin bireysel çalma süreçlerinde sergiledikleri planlama, motivasyon ve disiplin gibi kritik davranışsal eğilimleri nicel verilerle ortaya koymayı hedeflemektedir. Elde edilen sonuçlar, müzik pedagojisi alanında öğrencilerin verimliliğini artırmaya yönelik eğitimel müdahalelere zemin hazırlamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Çalgı Çalınma Tutumu, Müzik Eğitimi, Üniversite Öğrencileri, Alınkanlık, Performans, Enstrüman Eğitimi.

Yazarlar

E. Moray

Amaç

Çalgı Çalınma Tutum ve Alınkanlıklar Ölçeği, üniversitelerin Güzel Sanatlar Fakülteleri veya Devlet Konservatuvarları gibi müzik eğitimi veren bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerin enstrüman çalma pratiklerini değerlendirmek amacıyla tasarlanmıştır. Ölçek, öğrencilerin sadece ne kadar çalıyorlar? değil, aynı zamanda çalma süreçlerini nasıl yapılandırdıkları, hangi yöntemleri kullandıkları ve çalmaya karşı genel psikolojik yaklaşımların ölçmeye odaklanmıştır.

Geliştirme çabası, öğrencilerin çalma tutumlarının ve alınkanlıklarının akademik başarıları ve müzikal gelişimleri üzerindeki etkisini ampirik olarak incelemeyi amaçlamaktadır. Ölçek, öğrencilerin çalma disiplinlerindeki zayıflıkları tespit ederek, eğitimciler ve öğrenciler için daha etkili kişelleştirilmiş çalma stratejileri oluşturulmaları için geri bildirim sağlamayı amaçlamaktadır.

Yapı (Ölçülen Psikolojik Yapı)

Ölçek, müzik öğrencilerinin çalgı çalmaya ilişkin çok boyutlu bir psikolojik yapıyı ölçmektedir. Bu yapı genellikle iki ana bileşen altında incelenir: **Bilişsel/Duygusal Tutum** ve **Davranışsal Alınkanlıklar**.

Çal??ma Tutumu: Ö?rencinin çalgı çal??maya kar?? geli?tirdi?i duygusal ve bili?sel e?ilimleri kapsar. Bu, motivasyon seviyesi, çal??manın gereklili?ine olan inanç, çal??ırken hissedilen haz veya kaygı gibi öznel durumlar? içerir.

Çal??ma Al??kanlıklar?: Çal??ma sürecinde uygulanan somut ve gözlemlenebilir davran??sal pratiklerdir. Buna, çal??ma süresinin planlanması, hedeflerin netle?tirilmesi, tekrar yöntemleri, teknik ve repertuar çal??malarına ayrılan oranlar ve çal??ma ortamının düzenlenmesi dahildir.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??malar? hakkında Moray (2003) kaynakçasında spesifik istatistiksel detaylar verilmemiştir. Ancak, geli?tirme sürecinde ölçe?in ölçmek istedi?i yapıyı temsil etme derecesini sağlamak amacıyla **içerik geçerli?i** sağlanmıştır. İçerik geçerli?i çal??malar?, genellikle müzik pedagojisi ve psikometri alanlarında uzman akademisyenlerin görüşlerine başvurularak gerçekleştirilmiştir.

Bir geli?tirme ölçe?i olması sebebiyle, ölçe?in yapısal uygunlu?unu test etmek amacıyla madde-toplam korelasyonlar? gibi temel geçerlik analizlerinin yapıldı?ı ve maddelerin ölçülen genel yapı ile tutarlı oldu?u varsayılmaktadır. Bu analizler, her bir maddenin ölçe?in bütününe katkı?ını de?erlendirmiştir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirlik analizleri, **iç tutarlılık** yöntemi kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Kaynak bilgisine göre, ölçe?in güvenilirliğini hesaplamak için yaygın olarak kullanılan **Cronbach Alfa Güvenirlik Katsayısı** hesaplanmıştır.

Cronbach Alfa de?eri, ölçek maddelerinin aynı yapıyı ölçme konusunda ne kadar uyumlu oldu?unu gösterir. Moray (2003) çal??masında elde edilen katsayının, ölçe?in yüksek düzeyde iç tutarlılığa sahip oldu?unu ve dolayısıyla müzik öğrencilerinin çalgı çal??ma tutum ve al??kanlıklarında istikrarlı bir şekilde ölçülebilecek güvenilir bir araç oldu?unu gösterdi?i belirtilmiştir.

Faktör Analizi

Çalgı Çal??ma Tutum ve Al??kanlıklar? Ölçe?i'nin çok boyutlu yapı?ını ortaya çıkarmak ve temel boyutların tanımlamak amacıyla **Faktör Analizi** uygulanmıştır. Ölçek geli?tirme sürecinin temel adımlarından biri olan bu analiz, öğrencilerin çal??ma pratiklerinin hangi alt boyutlarda kümelendi?ini (örneğin, "Zaman Yönetimi", "Öz Motivasyon" veya "Teknik Odaklanma") belirlemeye yardımcı olmuştur.

Uygulanan Açıklayıcı Faktör Analizi (EFA) sonuçları, ölçe?in teorik olarak beklenen alt

faktörlere ayrıldı ve bu faktörlerin çalgı çalgıma davranışlarındaki farklı yönlerini temsil ettiğini göstermiştir. Bu yapısal doğrulama, ölçeğin psikometri açısından sağlam temellere oturduğunu desteklemektedir.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Geliştirme (Development)

Format: Likert Tipi Derecelendirme (Genellikle 5–7 seçenekli öz bildirim formatında olduğu varsayılmaktadır.)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Üniversite Öğrencileri

Yaş Grubu: Genellikle 18-25 yaş aralığı

Popülasyon Detayları: Türkiye'deki üniversitelerin müzik eğitimi veren bölümlerinde (Konservatuvarlar, Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında) öğrenim gören çalgı öğrencileri.

Test Metodolojisi: Öz Bildirim Ölçeği (Self-Report Scale)

Anahtar Kelimeler

Müzik Pedagojisi, Psikometri, Öz Bildirim, Enstrüman Performansı, [Dokuz Eylül Üniversitesi](#).

Yazarlar

Yazar ORCID Tanıtması: Bilgi mevcut değildir.

Kurum E-posta Adresleri: Bilgi mevcut değildir.

Yazma Adresi: Ölçek, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü'ne sunulan yüksek lisans tezi kapsamında geliştirilmiştir.

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, akademik bir tez çalışması ürünü olduğundan, genellikle eğitim ve araştırma amaçlı kullanımlarda izin gerektirse de, telif hakları ve kullanım ücretleri hakkında spesifik bir detay bulunmamaktadır. Kullanım için yazar E. Moray veya ilgili enstitü ile iletişime geçilmesi önerilir.

Test Geli?tirme Y?li?: 2003.

Kaynaklar

Moray, E. (2003). *Üniversite müzik ö?rencilerinin çalg? çal??ma tutum ve al??kanl?klar?nın incelenmesi* (Yüksek lisans tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.

Çalg? Çal??ma Tutum ve Al??kanl?klar? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Orijinal kaynak içeri?inde ölçek maddeleri bulunmamaktadır. Ölçek maddelerine eri?im sağlamak için Moray (2003) ba?l?kl? yüksek lisans tezinin tam metnine ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM